

**2022/2023. TANÉVBEN ÉRVÉNYES
TANTÁRGYI PROGRAM**

Tantárgy teljes neve: GYÓGYSZERÉSZI TANÁCSADÁS UTAZÓKNAK

Képzés: egységes osztatlan képzés (gyógyszerész)

Munkarend: nappali

Tantárgy rövidített neve: Utazásorvostan

Tantárgy angol neve: Pharmaceutical consultancy for travellers

Tantárgy német neve:

Tantárgy neptun kódja: GYSEGY297E1M

Tantárgy besorolása: kötelező/szabadon választható/kritériumkövetelmény

A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység: SE GYTK Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

A tantárgyfelelős neve: dr. Felkai Péter Elérhetőség: - telefon/fax: - e-mail:	Beosztás, tudományos fokozat: PhD
A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i): dr. Felkai Péter dr. Szokoly Miklós Dr. Fedina Lidia dr. Ócsai Lajos dr. Melles Imre	Beosztás, tudományos fokozat: PhD PhD gyógyszerész tanácsadó főosztályvezető orvosigazgató
A tantárgy heti óraszám: 2 óra elmélet	A tantárgy kreditpontja: 2 kredit

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja és feladata a képzés céljának megvalósításában:

Az utazási lehetőségek kibővülését nem követte az utazási egészségügyi kultúra iránti igény növekedése. Nemzetközi adatok szerint még a trópusokra utazók között is csak az utazók 30%-a folyamodik utazási tanácsadásért – ami a gyakorlatban csupán a vakcinációt jelenti.

Az utazási orvostan Magyarországon igen fiatal diszciplína, még hiányzik a megfelelő tanácsadói hálózat. Az utazási tanácsadás nem az orvosok privilégiuma: ott kell tanácsot adni, ahol a jövőbeni utazó nagy valószínűséggel megjelenik, pl. egy gyógyszertár frekvenciátalabb hely, mint a rendelő. Az alapellátási orvos tanácsadó munkáját ki kell, hogy egészítse, meg kell, hogy alapozza a gyógyszerészt: az együttműködés megvalósítható, kívánatos és eredménnyel kecsegtet. Ehhez nyújt lehetőséget a gyógyszerészszakra a kötelezően választható tárgy, az utazási orvostan.

A tantárgy rövid leírása: -

Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok

Tárgyfelvétel ajánlott féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstráció s gyakorlati óra	Egyéni óra	Összes óra	Meghirdetés gyakorlati száma	Konzultációk száma
6. félévtől	28	--	--	--	28	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszter* Minkét szemeszterben* (* Megfelelő aláhúzendő)	

A kurzus oktatásának időterve

Elméleti órák tematikája (a félév során előadások formájában oktatott témák felsorolásával, heti bontásban, 14 x 2 óra):

1. Az utazási orvostan rövid története és helye az orvostudományok rendszerében. Az utazási orvostan szubdiszciplínái és azok prevenció feladatai. A gyógyszerészek feladata az utazási tanácsadásban.
2. Az utazási betegségek csoportosítása. Az utazók egészségi állapotai és az utazási rizikófaktorok. Az utazások fajtái és azok speciális veszélyei, ezek prevenció lehetőségei. Az utazási orvostan prevenció szintjei és az utazási tanácsadás tartalma, taktikái. Az utazási orvostani ismeretek forrásai és frissen tartásának módjai. Tanácsadás nagy rizikójú utazóknak.
3. Utazás indukálta és az utazás eredményeképpen létrejövő betegségek: mélyvénás trombózis, jet-lag, utazási pszichózis. Vakcinációval megelőzhető és nem megelőzhető fertőzések, utazási diarrhoea, STD. Ezen betegségek etiológiája és prevenció lehetősége. Utazási stresszhelyzetek.
4. Heveny megbetegedések és balesetek utazás alatt: a helyszíni ellátás sajátosságai és annak gyógyszerészeti vetületei. A beteg hazaszállítása.
5. Utazás közben fellépő megbetegedések: akut megbetegedések az utazás célhelyén. Az utazás alatti környezeti, termikus és toxikus ártalmak, azok felismerése prevenciója és kezelése. A gyógyszerész által ajánlható medikációk.
6. Az extrém és téli sportok orvostana. Búvárorvostan alapjai. Szabadidő sportok orvostana. Egyéni védőeszközök és az öngyógyítás határai.
7. Gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök, melyeket az utazónak ajánlhatunk. Külföldi gyógyszerek megbízhatósága és expedálása. A gyógyszerész utazási tanácsadás szervezése.
8. A gyógyszerek farmakokinetikája az utazóknál. Gyógyszerek hatásai és mellékhatásai a nagy rizikójú utazóknál.
9. A krónikus betegek felkészítése az utazásra. A különösen veszélyeztetett utazók (fiatalok, időskorúak, terhesek, stb.) csoportosítása, és felkészítése az utazásra.
10. Az extrém és téli sportok orvostana. Búvárorvostan alapjai. Szabadidő sportok orvostana. Egyéni védőeszközök és az öngyógyítás határai.
11. Bőrgyógyászati problémák az utazási orvostanban. A szexuális úton terjedő betegségek és azok prevenciója. Utazási toxikológia.
12. Az utazás alatti környezeti és termikus ártalmak, azok felismerése prevenciója és öngyógyítása. A gyógyszerész által ajánlható medikációk.
13. Repülőgépes utazás veszélyei, és azok megelőzése. A légitársaságok által megkövetelt egészségügyi szabványok és intézkedések.
14. Biztosítási alapismeretek és a különféle utazási biztosítások elemzése. Az egészségügyi káresemények rendezése. Tudnivalók az EU kártyáról.

Gyakorlati órák tematikája: -

Konzultációk rendje: -
igény szerint

Kurzus követelményrendszere

A kurzus felvételének előzetes követelményei:

A tárgyat csak azok vehetik fel, akik korábban hallgatták a következő tárgyakat:

Gyógyszerhatástan és toxikológia I. sikeres kollokvium

A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége:

3 hiányzás után nincs igazolt félév.

Évközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) száma, témakörei és időpontjai, pótlási és javítási lehetőségek: -
A félév végi aláírás követelményei: Sikeres írásbeli kollokvium.
A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje:
A félév végi számonkérés típusa: aláírás/gyakorlati jegy/ <u>kollokvium</u> /szigorlat
A félév végi számonkérés formája: Tesztírás, pontrendszer, 75%-os megfelelés, érdemjegy javítási lehetőség szóbeli vizsga.
A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -
A tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája: A tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája: <ol style="list-style-type: none"> 1. Felkai Péter: Utazási Orvostan (egyetemi jegyzet) Documed, 2006 ISBN: 963229954 2. Felkai P.: A gyógyszerészek szerepe az utazási tanácsadásban Studium & Practicum,2008,7,4-8 3. Felkai P.: Az utazási orvostan és annak biztosítási vonatkozásai Orvosi Hetilap, 2004,145,33,1705- 1709p. 4. Felkai P.: Involving Pharmacists in the provision of Pretravel Advice – A campaign in Hungary. Preliminary report Clinical and Experimental Medical Journal, 2009,3,1,171-181 5. Felkai P.: Utazási tanácsadás: a gyógyszerészi gondozás új lehetőségei 1.rész. Gyógyszertár,2009,8,2,28-29 6. Felkai P.: Utazási tanácsadás: a gyógyszerészi gondozás új lehetőségei 2.rész. Gyógyszertár,2009,8,3,26-27 7. Felkai P.: Az utazási orvostan, mint tudományág megjelenése és szerepe Magyarországon Családorvosi Fórum, 2006/6, 36-41 8. Felkai P.: Az utazással kapcsolatos megbetegedések megelőzésének elemzése az utazási orvostan legújabb eredményei alapján Orv. Hetil., 2008, 149,36, 1707-1712 9. Felkai P.: A gyógyszerészek szerepe az utazási tanácsadásban Studium & Practicum,2008,7,4-8 10. Felkai P: Utazási orvostani ismeretek gyógyszerészek számára Galenus Kk. 2009 Soós Gyöngyvér (szerk.):
A kurzus tárgyi szükségletei: -
A tantárgyleírást készítette: Dr. Mészáros Ágnes